

ΑΘΗΝΑΙΟΝ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός.

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΕΤΟΣ Α΄. ΑΘΗΝΑΙ, τὴν 20 Αὐγούστου 1857. ΦΥΛΛ. 5

ΠΑΟΥΛΑ Η ΕΚ ΒΑΣΤΙΑΣ. (1)

Διήγημα Κορσικόν.

— Ἄπιστε! Καθ' ἣν στιγμήν οἱ Γενοῦται ἦσαν ἔτοιμοι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς Πύλης τοῦ Ἐσταυρωμένου, σὺ ἔδειξες εἰς τὸν Γάλλον στρατηγὸν τὴν οἰκίαν τοῦ Βισβάλδι, ὡς τὴν εὐκολωτέραν πρὸς εἰσπήδησιν.

— Τρομερὰ ψεύδη! κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἰστάμην ὄπισθεν τοῦ Λέοντος καὶ ἀπὸ τῆς λέμβου μου ἔπεμψα εἰς τὸν Ἄδην πλείστους ἐκ τῶν ἐπιζητούντων τὰ τεῖχη Λιγυστινούς (2) καὶ Γάλλους.

Τοιοιουτρόπως διεφιλονεῖκουν ἐν τῷ καταλύματι τοῦ Ἄγιου Ἰακώβ παρὰ τὸν λιμένα τῆς Βαστίας δύο γενναῖοι νέοι Κορσικανοί· τούτων δὲ ὁ εἰς ἧτο στρατιώτης τῆς γραμμῆς καὶ ὁ ἕτερος δεκανεὺς ἐν τῇ ναυτοφυλακῇ.

Τοῦτο συνέβαινε κατὰ τὸ 1768, καθ' ἣν ἡμέραν ἡ Κορσικὴ μετὰ τὰς ἡρωϊκώτερας αὐτῆς πράξεις πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς κυριαρχίας τῶν Γενοῦιτῶν ἠττήθη καὶ ὑπετάχθη τῇ συμπράξει τῶν Γάλλων, εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Ἁγίου Γε-

---

(1) Πόλις τῆς Κορσικῆς ἀνήκουσα εἰς τὴν Γαλλίαν.

(2) Ἦτοι ἐκ τῆς Λιγυστικῆς ἢ Λιγυστινῆς (Λατ. Liguria), ἐπαρχίας Ἰταλικῆς.

ωργίου. Τὸ ξενοδοχεῖον ἐκεῖνο ἔβριθε στρατιωτῶν καὶ ναυ-
τικῶν Γάλλων Λιγυριῶν καὶ Κορσικανῶν, οἵτινες μεθ' ὑ-
βριστικῆς θρασύτητος ἐξεθείαζον τὴν κατὰ τὴν μάχην ἀν-
δρίαν των καὶ τὴν γενναϊότητα τῶν εἰσβαλόντων.

Ὁ οἶνος καὶ ἡ ἐθνικὴ φιλοτιμία τοσοῦτον ἦναιπτον τὴν ἔριν
τῶν δύο ἐκείνων ὥστε ἦσαν ἤδη ἔτοιμοι νὰ μαχαιροκτυπιθῶσιν,
ἐὰν ἡ παρουσία τῆς χαριεστάτης κόρης τοῦ ξενοδόχου, ἐπι-
τηδείας νὰ φέρῃ ποτὰ καὶ φαγητὸν εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν,
καὶ νὰ γλυκοκτυτάζῃ τοὺς μᾶλλον ἀναμμένους εἰς τὴν φι-
λονεικίαν δὲν ἐπροσπάθη νὰ τοὺς καταπραῦνη.

Ἡ Πάουλα, εὐχαριστηθεῖσα διὰ τὸν θρίαμβόν της ὑπε-
ξέρυγε ἐκ τῶν ταρχωδεστάτων φιλονεικιῶν, ὅπως ὑπηρετήσῃ
πλοίαρχόν τινα, πρὸ ὀλίγου ἐν τῷ ξενοδοχεῖῳ εἰσελθόντα
καὶ διατάξαντα κάτι τι πρὸς δεῖπνον του. Ὁ νεοελθεὶς το-
ποθετηθεὶς μακρὰν τῶν ἄλλων, ἐκάθητο εἰς τράπεζαν, ἀπέναντι
εὐπρεποῦς νεανίου ἐνδεδυμένου κατὰ τὸ ἔθος τῆς νήσου.

— Γενούττα οὐ μὲν προσφέρεις δαψιλαῖς χαιρετισμοὺς εἰς
τὴν Πάουλαν, ἐνῶ αὐτὴ ἀπεναντίας μένει ψυχρὰ ἐνώπιον ἐνὸς
Λιγυστινίου.

— Μὰ τὸν ἅγιον Γεώργιον! Κορσικανὸς μὲ ὑβρίζεις· ἐγὼ
καλοῦμαι Ἀμεδαῖος, ἐκ τοῦ Ἁγ. Πέτρου τῆς Ἀρένης. Ἐξέλιθε
τοῦ μέρους τούτου, καὶ βλέπομεν ἂν θὰ ἐπιστρέψῃς· βλέ-
πομεν ἂν θὰ σὲ ἀφήσω εἰς τὴν ζώην.

Ὁ νέος κορσικανὸς ἀπεποιήθη τοῦ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ξeno-
δοχείου. Ἡ δὲ Πάουλα ἔτρεξε νὰ κατασβέσῃ ἔριδα ἀναφθει-
σαν ἐξ αἰτίας της. Καθησύγασε τὴν θύελλαν, ἐπράυνε τοὺς
δύο ἀνταρξτάς, καὶ ἠθέλησε νὰ δώσῃ πρὸς ἀλλήλους τὴν
χεῖρα καὶ νὰ πῶσιν πρὸς σωτηρίαν τῆς δαμασθείσης ἀλλ'
οὐχὶ ἠττηθείσης Κορσικῆς.

— Καὶ ἐγὼ καλοῦμαι Βίτος Βακκιαγαλοῦπος — εἶπεν
εἰς τὸν Λιγυστίνον ὁ νέος Κόρσος, ἅμα ἠθάνθη ἑαυτὸν ἐ-
λευθέρων τῆς ὀργῆς. Ὁ πλοίαρχος ἐδείπνησεν ἡσύχως καὶ ἐ-

πειτα ἄφησε τὸ ξενοδοχεῖον χαιρετῶν τὴν Πάουλαν καὶ
τὸν Βίτον, οἵτινες ἐναργῶς ἐφάνετο ὅτι ἦσαν ἐρασταί. Τὰ
φύλλα κατὰ τὸ μελαγχολικὸν φθινόπωρον ἐγκαταλείπουσι
τὸ δένδρον των, οἱ φίλοι τῆς παιδικῆς ἡλικίας καθίστανται
ξένοι κατὰ τὴν νεανικὴν αὐτῶν ἡλικίαν· ἀλλ' ὁ ἔρωσ δὲν
ἀποσπᾶται ἐκ τῆς καρδίας, εἰς ἣν ἀπαξ ἰσχυρῶς προσκωληθῆ.
Ὁ Ἀμεδαῖος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ πλοῖόν του, διέταξε νὰ ἀνα-
πετάσουν τὰ ἱστία, ἵνα κινήτῃ διὰ τὴν Βρασίλιν (1) ἐπρο-
σπάθησε νὰ λησμονήσῃ τὴν Πάουλαν, οὔτε πλέον εἰσῆλθε
εἰς τὸ κατάλυμα τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου· ἀλλ' ἡ καρδία του ἦτο βα-
θέως τετραμμένη, καὶ ἐκ τῆς Βαστίας δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπο-
μακρύνῃ τὸν πόδα του. Παρῆλθον δώδεκα ἡμέραι ἀπὸ τῆς προε-
κτεθείσης σκηνῆς, ὅτε ὁ Βίτος Βακκιαγαλοῦπος ζηλοτυπῶν
πρὸς τὸν πλοίαρχον Αὐγυστίνον, ὃν δὲν ἐβλεπεν ἀναχω-
ροῦντα ἐκ τῆς Βαστίας, κατελήφθη ὑπὸ τοιαύτης ἀδημονίας,
ὥστε προσέφερε τὴν συζυγικὴν του χεῖρα πρὸς τὴν Πάουλαν,
καὶ τῇ ὑπεσχέθη νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐνθα ἔζη
θεῖός τοῦ τις, ὅστις ἀπειράκις τὸν παρεκάλεσε νὰ ὑπάγῃ νὰ
τὸν ἐπισκεφθῆ. Ὁ πατὴρ τῆς Πάουλας συγκατετέθη εἰς τὸν
προταθέντα γάμον, καὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς εὐτυχοῦς ταύ-
της τῆς μνηστείας ἡμέρας· ὁ Βίτος παρεκάλεσε τὴν Πάου-
λαν, νὰ ἐξέλθῃ μετ' αὐτοῦ πρὸς διασκέδασιν.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο γαλήνιος, ἡ θάλασσα ἤρεμος, ὡς ἡ ψυχὴ
τοῦ δικαίου· μαγικὴ καὶ θελκτικὴ ἦτο ἡ ὄψις τῆς δύσεως,
ὡς ἡ τελευταία τῆς εὐδαιμονίας ἡμέρα.

— Πάουλα, ἃς ἐξέλθωμεν τοῦ λιμένος· ἃς ἀπολεύσωμεν
μᾶλλον ἐλευθέραν τὴν θέαν θαλάσσης ἀπείρου, καὶ ἀτε-
λευτήτου, ὡς ὁ ἔρωσ· ὅστις μᾶς ἐνάγει· Πρὸς τὸ σπῆλαιον
του Κορσικοῦ ἀκρωτηρίου!

— Δὲν βλέπεις τὸ σκοτεινὸν ἐκεῖνο νέφος, ὅπερ πρὸς νότον

(1) Πόλις τῆς Σαρδηνίας.

ἐγείρεται; Δὲν ἀκούεις τὸν συριγμὸν τῆς ἀλκυῶνος, ἥτις ἀγγέλει τρικυμίαν;

— Μὰ τὴν Παναγίαν μας! ὁ συριγμὸς τῆς ἀλκυῶνος εἶνε ἄσμα ἔρωτος; οἱ ἄνεμοι τοῦ Ἀπενίνου διώκουσι τὰ νέφη. Ἐλθέ, Πάουλα ὑπάγωμεν εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ Κορσικῦ Ἀκρωτηρίου.

— Βιτέ μου, δὲν φοβεῖσαι σὺ τὰ πνεύματα τῆς θαλάσσης, τὰς περιπετείας τρικυμιῶδους νυκτός;

— Ὅχι Πάουλα! τὰ πνεύματα τῆς θαλάσσης εἶνε ῥυμβολὸν τῆς μεγαλειότητος τοῦ Θεοῦ, παρηγοροῦν τοὺς λυπημένους, οἵτινες ἐμπιστεύονται εἰς αὐτὰ τῆς καρδίας των τὰ μυστήρια. Ἐλθέ εἰς τὸ Κορσικὸν ἀκρωτήριο.

— Ὁ Ἥλιος ἔδυσε, ἡ ἀλκυῶν ψάλλει· πάλιν τὰ νέφη πνυνοῦνται. Βίτε, φοβοῦμαι διὰ σέ.

Ἡ νεᾶνις τελευταῖον ἐνέδωσεν. Ἐντὸς ὀλίγου οἱ δύο ἐρᾶσται ἤλθον εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς γῆς, ἥτις ὀδηγεῖ πρὸς τὸ Κορσικὸν ἀκρωτήριο. Εἰσῆλθον εἰς τὸ σπήλαιον πλήρεις ἔρωτος, καὶ δεόμενοι τοῦ Θεοῦ νὰ τύχῃσι τῆς παρασκευασθείσης παρ' αὐτῶν εὐτυχίας.

Μόλις εἶχε δύσει ὁ ἥλιος ὅτε πνεύσας βίαιος ἄνεμος ἐξήγειρε τὴν ὄργην τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης. Τὰ κύματα ἀφρίζουσι, πλήσσουντα μανιωδῶς τὰ νῶτα τοῦ σπηλαίου. Ἀναβαίνουσιν, εἰσδύουσιν εἰς τὴν ὠπὴν αὐτοῦ· καὶ οἱ εὐδαίμονες ἐρασταὶ κινδυνεύουσι νὰ καταποντισθῶσιν. Πέριξ αὐτῶν σκότος καὶ ἐρημία· πᾶσα ἤδη λέμβος, πᾶν πλοῖον ὠχυρώθη εἰς τὸν λιμένα. Τί θὰ κάμωσιν οἱ δυστυχεῖς, οἵτινες δὲν δύνανται πλέον νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν ὁδὸν, ἣν ἡ μανία τῆς θαλάσσης ἀφῆρσεν;

— Βιτέ μου δὲν σέ τὸ εἶπα; ἄς μὲ θάψῃ ἡ θάλασσα ἀλλὰ μετὰ σοῦ, ἀνέκραζεν ἡ Πάουλα, ἀπλησιμένη κατὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην στιγμὴν καὶ ἀναθᾶτα ἐπὶ τῆς ὀξείας ἀκρας τοῦ σκοπέλου ἐξέβαλε τὸ λευκὸν κεφαλόδεσμὸν τῆς,

ἵνα ὑψώσῃ σημεῖον βοήθειας. Ὁ Βίτος τὴν συνέσφιγξε καὶ μεθ' ὅσης ἡδύνατο πνοῆς ἐρύσθησε τὸ ἐπὶ τῆς ζώνης του κεράτιον, ὅπως προτκαλέσῃ πλοιαρίον τι πρὸς σωτηρίαν των.

Ἦσαν ὅλην διήρκεσεν ἡ ἀγωνία των, δεινότερα τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὅτε μία γαλέα κινήσασα ἐκ τοῦ λιμένος, διευθύνθη πρὸς τὸ Κορσικὸν ἀκρωτήριο.

— Ἐσώθημεν, Πάουλα, ἐσώθημεν· καὶ οὕτω λέγων, καὶ κχτασπαζόμενος τὴν ἐρωμένην του καταβαίνει μετ' αὐτῆς εἰς τὴν θάλασσαν, ἵνα πηδήσωσιν εἰς τὴν λέμβον, ἥτις ἤρχετο νὰ τοὺς λάβῃ.

— Πρὸς τὸν σκοπέλον, πρὸς τὸν σκοπέλον, ἐφώναζον ἀλληλοδιδόχως· τρεῖς ἄνθρωποι ἀπὸ τῆς λέμβου· καὶ ἦσαν ἤδη ἔτοιμοι νὰ ἐγγίωσι τὴν ἄκρην τοῦ Ἀκρωτηρίου, ὅτε ὄργιλον κύμα ἀπεμάκρυνεν αὐτοὺς ἱκανὸν διάστημα. Δὲν ἀπεχώρησαν ὅμως μετ' ὀλίγον εὐρίσκοντο πάλιν πλησίον τοῦ σκοπέλου· ἀλλ' οἱ δύο ἄνθρωποι, οὓς ἤλθον νὰ σώσωσι καὶ ὀδηγήσωσιν εἰς τὸν λιμένα, ἀφανισθέντες καὶ κχταποντισθέντες ὑπὸ τῆς θαλάσσης, δὲν ἔτεινον πρὸς τοὺς ἐλευθερωτάς των πλέον τοὺς βραχίονας.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς βοῆς τῆς τρικυμίας, καὶ τοῦ μυκηθμοῦ τῶν κυμάτων, ἄτινα ἐμάστιζον τοὺς σκοπέλους ἐκείνους, ἠκούσθη φωνὴ ἀνθρώπου, μεγαλοφώνως κράζοντος: — Χίλια δοκάτα ἔχει ὅστις τὴν σώσει. — Ἦτον ὁ Βίτος, ὅστις μετὰ μεγίστης δυσκολίας ἐξέβαλεν ἐκτὸς τῶν μαινομένων κυμάτων τὴν κεφαλὴν, ὅπως ζητήσῃ εὐσπλαγχνίαν, τοῦλάχιστον διὰ τὴν Πάουλαν, ἥτις ὑπῆρχεν ἐν τῷ πνίγεσθαι.

— Ταχέως εἰς τὰ κύματα κράζει ὁ κυβερνήτης εἰς τοὺς δύο του ἀνθρώπους. Ὁ Βίτος ἐξήχθη πρότερος τῶν κυμάτων, ἀλλὰ μὲ κρανίον κατεθραυσμένον ἐπὶ τῶν σκοπέλων, ἐξήχθη πτώμα· ἡ δὲ Πάουλα ἠμιζῶσα ἀπετέθη εἰς τὸ πλοῖον.

— Εἰς τὸν λιμένα, εἰς τὸν λιμένα καὶ ταχέως· τὴν δύναμίς σας εἰς τὰς κόπας, γενναῖοι μου, ἐκράυγασε τότε ὁ πλοῖαρ-

χος κατρώμενος τὴ σκάτη, ἀτινα ἀπέκρυπτον τὴν ὄψιν τῆς ἐλευθερωθείσης παρ' αὐτοῦ νεάνιδος.

Ἐπράυνετο ὁ ἄνεμος, ἐπινέκμηπτεν ἡ ἡρεμία εἰς τὴν θάλασσαν, ὅτε ἡ ναὺς εἰσῆρχετο εἰς τὸν λιμένα. Ἡ Πάουλα ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδεν ἑαυτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἀμεδαίου. — Προτιμῶ ν' ἀποθάνω ἢ νὰ σωθῶ ὑπὸ σοῦ — ἀνέκραξεν ἡ δυστυχὴς, καὶ ἐφίλησε τῷ πτώμα τοῦ νεκροῦ Βίτου, ὅστις ἔμενον εἰσέτι ἐπὶ τοῦ πλοίου.

Κομισθεῖσα εἰς τὴν Βαστίαν, καὶ ἀποδοθεῖσα εἰς τοὺς γονεῖς της, ἡ Πάουλα, ἠσθένησε τοσοῦτον βαρέως, ὥστε μετὰ δύο μῆνας ἐπανεῦρε τὸν σύζυγόν της εἰς τὸν Οὐρανόν. Πολλοὶ διηγοῦνται, ὅτι ἀπολέσασα τὸ λογικόν της ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν πλησίον τοῦ ἀπαισίου ἀκρωτηρίου, ὅπως ἀποθάνῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἐξ ἧς ὁ Βίτος ἐξεβλήθη πτώμα.

Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὸ Σπήλαιον τοῦ Κορσικοῦ Ἀκρωτηρίου παρὰ τὴν Βαστίαν, ἀναμιμνήσκειται τοῦ θλιβεροῦ τέλους τῶν ἀπερισκέπτων καὶ δυστυχῶν ἐσείνων ἐραστῶν.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ).

Ο ΛΕΩΝ.

Μὴν ὑποπτεύτῃ ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὅτι προτίθεται νὰ διδάξῃ αὐτὸν τί πρᾶγμα εἶναι ὁ λέων, εἰς ποίαν κλάσιν ζώων φυσιολογικῶς ἀγῆκει, τὴν ζωὴν αὐτοῦ, τὸ ἦθος του, κ.τ.λ. — Ἀφίνω ταῦτα εἰς τὰς φυσικὰς ἱστορίας, ἢ εἰδικώτερον εἰς τὰς ζωολογίας, τοσοῦτω μᾶλλον, καθόσον οὐδεὶς τῶν ἀναγνωστῶν μου ὑπάρχει πιστεύω ὁ μὴ ἀναγνώσας, ὡς κ' ἐγὼ, κατὰ τὰ νηπιακὰ αὐτοῦ ἔτη, ἐπὶ τῶν βιβρίων ἀλληλοδιδασκτικοῦ τινὸς σχολείου, μικρὰν τινὰ φυσικὴν ἱστορίαν, *illustrée* μάλιστα, παρ' ἧς νὰ ἐδιδάχθη βεβαίως ὅτι ὁ λέων εἶνε ὁ βασιλεὺς τῶν τετραπόδων ζώων ἐμπροστίς, εἶτα δὲ, ὅτι οὐ-

Ο ΛΕΩΝ.

δέποτε λητμονεῖ εὐεργεσίαν γανομένην αὐτῷ, καὶ ἄλλα πολυ-
λὰ περίεργα.

Σκοπὸς κύριος τοῦ προκειμένου ἄρθρου εἶνε νὰ διηγηθῇ ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀφρικὴν λεοντοθηρίας τοῦ διασήμεου Γεράρδου, οὔτινος ἡ ὡς λεοντομάχου φήμη ἀνὰ πᾶσαν Εὐρώπην ἦκεν ἀπὸ πολλῶν ἡδὴ ἐτῶν.

Τίς ὁ Γεράρδος (Gerard) οὗτος; μ' ἐρωτήσῃ τις ἴσως περὶ τούτου δὲν ἐνδιαφέρομαι, οὔτε ὑπεσχέθην βιογραφίαν τοῦ Γεράρδου εἰς τὸν ἀναγνώστην μου, ἀρκεῖ, νομίζω, εἰς αὐτὸν νὰ γνωρίζῃ ὅτι καὶ ἐγὼ αὐτὸς γνωρίζω περὶ αὐτοῦ, ὅτι δηλαδὴ ὁ Gerard οὗτος εἶνε ὑπολογαγὸς τῶν σπαγίδων ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἀφρικὴν Γαλλικῷ στρατῷ· ἀροῦ δὲ ὡς λεοντοθήραν θέλω παρουσιάσει αὐτὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας (καὶ τὰς ἀναγνωστριάς μου;) ἃς ἀρκεσθῇ τίς ν' ἀναγνώσῃ τὰς κατωτέρω περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀφρικὴν λεοντοθηρίας αὐτοῦ εἰδήσεις, ἃς ἀποσπῶ ἐκ τοῦ συγγράμματος, ὅπερ αὐτὸς οὐ-

τος ὁ Κύριος· Γεράρδος ἐξέδωκεν ἐσχίτως ἐν Παρισίοις (1), περιγράφων ἐν αὐτῷ μετὰ μαγευτικῆς ἀπλότητος καὶ τῆς χαρακτηριζούσης τοὺς Γάλλους στρατιωτικὸς εὐτραπείας τὰς κινδυνώδεις κατὰ τὴν Ἀφρικὴν ἐκδρομὰς του.

Πρὶν ἢ ὅμως γνωρίσῃ ὁ ἀνχινώστης πῶς θηρεύει τοὺς λέοντας ὁ Κ. Γεράρδος καλὴν εἶνε βεβαίως νὰ γνωρίσῃ πρότερον πῶς θηρεύουσιν αὐτοὺς· οἱ Ἄραβες, οἷτινες ἐννοεῖται, δὲν ἀρέσκονται πολὺ εἰς τὴν γειτονίαν τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ ζώου· τὰς πληροφορίας δὲ ταύτας ἀρύουμαι ἐπίσης ἐκ τῆς προμνημονευθείσης συγγραφῆς τοῦ Κ. Γεράρδου. Οἱ Ἄραβες, ὧν τὰ κτήνη καὶ τὰς ἀγέλας καταστρέφει συχνότατα, καὶ λίαν ἀπλήττως δεκτικῆς ὁ λέων, ἐνωρὶς· βεβαίως ἐσκέθησαν πῶς ἠδύνατο νὰ καταδιώξωσιν αὐτὸν καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐκάστοτε νὰ τὸν ἐξολοθρεύσωσιν. Ἰδόντες ὅμως ὅτι τὸ πυροβόλον δὲν ἦτο ἰσχυρὸν ὄπλον προσβολῆς καὶ ἀμύνης κατὰ ζώου, ὑπερμέτρως μέγα ἔχοντος τὸ χάσμα τοῦ στόματος καὶ λίαν ἰσχυρὰς τὰς ὀπλὰς τῶν ποδῶν αὐτοῦ, κατέφυγον ἀναγκαιῶς εἰς τὸν δόλον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των· ἀπεφάσισαν λοιπὸν νὰ μεταχειρισθῶσι καὶ μεταχειρίζονται τὸν δόλον καὶ τὰς παγίδας πρὸς καταστροφὴν τοῦ τολμηροῦ αὐτοῦ ζώου, ὃ ῥίπτει πολλάκις τυφλῶς ἢ πολλὰ του τόλμη εἰς τὰς ἐστημένους αὐτῷ παγίδας· τρεῖς μόνκι Ἀραβικαὶ φυλαὶ ἢ δύο κυριώτερον, εἰσὶν αἱ πολεμοῦσαι στήθος πρὸς στήθος τὸν λέοντα καὶ τὴν στρατηγικὴν αὐτῶν ἐκτίθησιν ἐν ἐκτάσει ὁ Κ. Γεράρδος· εἰς τὴν προμνημονευθεῖσαν αὐτοῦ συγγραφῆν. Πᾶσαι δ' αἱ λοιπαῖτων Ἀράβων φυλαὶ, ὡς καὶ προηγουμένω, εἶπον θηρεύουσι καὶ καταστρέφουσι διὰ τοῦ δόλου τὸν λέοντα.

Τὸ κυριώτερον μέσον πρὸς τοῦτο εἶνε ἡ τάφρος. — Πρὸς

(1) *La chasse au lion par Jules Gerard, le tueur de lions, Paris, 1856.*

ἀποφυγὴν τῆς γειτονίας τῶν λέοντων οἱ Ἄραβες· ἰδρῶουσι τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ τὰς ποιμένας τῶν κτηνῶν των εἰς τὴν πεδιάδα, μακρὰν τῶν δασωδῶν μερῶν τῶν ὄρεων, ὅπου ὁ λέων διαιτᾶται πάντοτε· ἐπειδὴ δὲ ὁ λέων ἄμα νυκτώσῃ μόνις τρέπεται πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν φωλεάν του ἄμα τῇ πρωτῇ, ἔπεται ὅτι εἰς τὰς 8 καὶ 10 λεύγας πολλάκις μακρὰν τῶν ὄρεων ἰδρυμένας σκηνὰς οὐδαμῶς εἶναι ἐπιφοβὸς ὁ λέων, ἐνόσω εἰσι βραχεῖαι αἱ νύκτες. Ὄταν ὅμως ἐπέλθωσιν αἱ βροχαὶ καὶ τὰ ψύχη τοῦ χειμῶνος, καὶ οἱ Ἄραβες ἐκόντες ἄκοντες πλησιάζουσιν εἰς τὰ ὄρη, ὅπως προφυλάξωσι τὰς ποιμένας των καὶ ξυλευθῶσιν ἐπίσης, τότε ἐπιπίπτουσι κυρίως κατὰ τῶν ἀγελῶν καὶ τῶν ποιμνίων αὐτῶν οἱ λέοντες, ὧν τὴν πείνην ἐρεθίζει ἔτι μᾶλλον τὸ ψύχος. Κατ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν κρίσιμον περίστασιν κατασκευάζουσιν οἱ Ἄραβες τὴν τάφρον ταύτην. Ἀνορύττουσι δηλ. λάκκον δέκα μὲν μέτρων βάθος, τεσσαρῶν δὲ ἕως πέντε εὖρος ἔχοντα, εἰς σχῆμα φρέατος, καὶ εὐρύτερον μὲν εἰς τὸν πυθμὲν, στενότερον δὲ εἰς τὸ στόμιον, καὶ κύκλω τῆς τάφρου ταύτης ἰδρῶουσι τὰς σκηνὰς αὐτῶν. Μεταξὺ δ' αὐτῶν καὶ τῆς τάφρου τοποθετοῦνται αἱ ἀγέλαι καὶ τὰ ποιμνια, ἀφοῦ πρότερον τεθῶσιν φραγμοὶ τινὲς εἰς τῆς τάφρου τὸ στόμιον, ἵνα μὴ τὴν νύκτα πίπτωσιν ἐντὸς αὐτοῦ τὰ κύκλωθι εὐρισκόμενα ποιμνια· τέλος δὲ κύκλω ὀλοκλήρου τοῦ δουάρ (σκηνίτιδος ὁμάδας, συμβιούσης, καὶ συνισταμένης ἐκ 10—30 οἰκογενειῶν) ἐγείρουσι μέγαν τινὰ φράκτην ἐκ κορμῶν μεγάλων δένδρων, καὶ οὕτω ἀναμένουσι τοῦ λέοντος· τὴν ἔλευσιν ἐρχεται ὁ λέων τὴν νύκτα ἐξῶθεν τοῦ δουάρ, ἀκούει τὰ βελάζοντα ποιμνια, ἢ πεινᾷ του ἐρεθίζεται, ὁρμᾷ διὰ μιᾶς, ὑπερπηδᾷ δι' ἐνός τοῦ ἄλματος τὸν κύκλω τοῦ δουάρ κατασκευασμένον φράκτην καὶ πίπτει θρυχώμενος· ἐκ λύσης καὶ ὀργῆς ἐν μέσῳ τῆς τάφρου ἐντὸς τοῦ βαράθου ἐκείνου θάνατος αἰσχροῦ καὶ ἀνά-

Ξιος τοῦ βασιλέως αὐτοῦ τῶν ἐρήμων ἀναμένει αὐτόν, τὸ ἔμβλημα τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ θάρρους, αὐτόν, εἰς οὗ τὸν βρυχηθὸν ἔτρεμον αἱ κοιλάδες καὶ τὰ ὄρη· Γυναῖκες, ἄνδρες, παιδιά, ὄλων τῶν σκηνῶν, αἵτινες συναποτελοῦσι τὸ δούαρ, συναθροίζονται κύκλωθι τῆς τάφρου, ὑβρίζουσι αὐτόν, ἐμπαιζοῦσι τὸ δυστύχημά του, καὶ διὰ πυροβολισμῶν ξύλων, λίθων καὶ παντὸς ἄλλου μέσου, φονεύουσι μετὰ μακρὰς θασάνους τὸ εὐγενές ἐκεῖνο ζῶον. Ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην τελεῖται πανήγυρις εἰς τὸ δούαρ. Ἀδύνατον νὰ περιγράψῃ τις μεθ' ὁποίων ἀλλαλαγμῶν μετὰ πόσων φωνῶν ἀγρίας χαρᾶς διάγουσι τὴν νύκτα αὐτὴν οἱ Ἄραβες, μέχρις οὗ τέλος ἐπέλθῃ ἡ ἡμέρα καὶ ἀνασύρωσι διὰ σχοινίων ἐκ τοῦ λάκκου τὸ πτώμα τοῦ τοσοῦτον ἀγενῶς θανατωθέντος ἐχθροῦ των.

Ἔτερα μέσα καταστροφῆς τοῦ λέοντος, ἐν χρῆσει παρὰ τοῖς Ἄραβιν εἶνε ἡ ἐνέδρα ἢ ὁ κρύπτης, ὡς αὐτοὶ τὴν ὀνομάζουσι· γίνεται δ' αὕτη διττῶς· εἴτε ὑπὸ γῆς, ἀνορουσομένης δηλ. τάφρου τινός, παρὰ τὴν ὁδόν, ὅθεν μέλλει νὰ διαβῇ ὁ λέων, καὶ καλυπτομένης αὐτῆς ἀνωθεν διὰ ξύλων καὶ χώματος, ἐκτὸς ὅπως τινός εἰς τὰ ἔμπροσθεν, δι' ἧς νὰ δύναται νὰ πυροβολήσῃ ὁ ἐνεδρεύων, ἢ ἐπὶ δένδρων.

Τοιαῦτα εἶσι τὰ συνήθη παρὰ τοῖς Ἄραβιν στρατηγήματα πρὸς καταστροφὴν τοῦ λέοντος. Ὁ Γεράρδος ὅμως ἀπεφάσισε νὰ πολεμήσῃ τὸ εὐγενές αὐτὸ ζῶον, ὅπως πραγματικῶς πρέπει εἰς λέοντα, δηλ. στῆθος πρὸς στῆθος, μόνος του, μετὰ τὴν δὶρραβδὸν καραβίαν του, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν νύκτα, ὅτε συνήθως περιοδεύει πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς ὁ λέων καὶ εἶνε ἐπομένως πολὺ κινδυνωδέστερος ἢ τὴν ἡμέραν, ἕνεκα τῆς κατεχοῦτης αὐτὸν πείνης. Ἄλλ' ἴσως εἶπη τις: « ἔχει λοιπὸν ὑπεράνθρωπὸν τι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος· πῶς γίνεται ν' ἀντιπαρατάσσεται μόνος του πρὸς λέοντα πεινῶντα, στῆθος πρὸς στῆθος, τὴν νύκτα εἰς τὰς

ἀποτόμους ἐκεῖνας φάρμακας τῶν Ἀφρικανικῶν ὁρέων, μόνον ὄπλον φέρων τὴν δὶρραβδὸν αὐτοῦ καρβίαν καὶ τὴν πᾶλλὰ ὀλίγον χρῆσιμον εἰς θήραν λέοντος κυνηγετικὴν αὐτοῦ μάχαιραν; — Καὶ ὅμως ἔγεινε, φίλτατε ἀναγνώστα· ὁ ἄνθρωπος· οὗτος, ὁ Κ. Γεράρδος θηρεύει οὕτω τοὺς λέοντας ἐν Ἀφρικῇ, καὶ τοὺς θηρεύει μάλιστα τοιοῦτοτρόπως, ὥστε οὐδεὶς σχεδὸν λέων, αἰσθανθεὶς τῆς καρβίνας του τὴν σφαίραν δύναται νὰ τὸ καυχήθῃ πλέον· τοὺς θηρεύει πυροβολῶν κατ' αὐτῶν ὅταν τρεῖς ἢ τέσσαρα βήματα μόλις τὸν πλησιάσωσι, διασταυρῶν δηλ. τὸ ἀέτειον βλέμμα του μετὰ τοῦ ἑλέμματος τοῦ λέοντος, τοὺς θηρεύει ἀνιζητῶν αὐτοὺς νύκτας ὅλας βροχεροῦ καὶ ψυχροῦ χειμῶνος, καὶ θηρεύων αὐτοὺς τοιοῦτοτρόπως κατάρθωσε νὰ ὀνομασθῇ *λεοντοφόρος* παρ' αὐτῶν τῶν Ἀράβων, ὧν δὲν θαμβοῦνται τοσοῦτον εὐκόλως, ὡς τῶν Εὐρωπαϊῶν, οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ν' ἀποκτήσῃ τοιαύτην παρ' αὐτοῖς φήμην ὥστε νὰ προσκαλῶσιν αὐτόν πολλὰς λεύγας μακρόθεν Ἀραβικὰ δούαρ, ἵνα φονεύσῃ τὸν παρ' αὐτοῖς ἐγκατασταθέντα καὶ δεκατίζοντα τὰς ποιμένας των λέοντα.

Ἴνα συνοικειωθῇ ὅμως ὁ ἀναγνώστης κάλλιον μετὰ τοῦ ἥρωος τούτου, καλὸν εἶνε ν' ἀναγνώσῃ καὶ τὴν διήγησιν θήρας του τινός· τοῦτο δὲ ὑπόσχομαι εἰς αὐτόν ἐν τινι προερχεῖ ἄρθρῳ.

A. S. B.

ΠΕΡΙ ΚΑΣΤΑΛΙΑΣ.

Τὶ ἦτον ἡ Κασταλία, οὐδεὶς πιστεύομεν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ἀγνοεῖ. Ἡμεῖς προτιθέμεθα νὰ ρίψωμεν ὀλίγα ἄνθη διὰ τῶν προκειμένων γραμμῶν ἐπὶ τῆς ἐνδόξου μνηίας της, ἐπὶ τοῦ φεινοῦ αὐτῆς παρελθόντος, παρελθόντος οὐδενός· ἡ εὐκλεία καὶ ἡ λάμψις καὶ τοῦ παρόντος δεσπόζει, καὶ τοῦ μέλλοντος ἐπὶ πολλοὺς ἐτι αἰῶνας θέλει δεσπόσει καὶ μετὰ

ταῦτα νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα καὶ ἐπὶ τῆς σημερινῆς αὐτῆς καταστάσεως.

Ἡ Κασταλία, ἢ Κασταλία κρήνη, ὡς ἀποκαλεῖ αὐτὴν ὁ Στράβων (βιβλ. Η΄.) εἶνε πηγὴ ὕδατος ἐν τῇ Φωκίδι παρὰ τὸ μντεῖον τῶν Δελφῶν. Ὁ Πυσανίας, ἡ μεγάλη αὐτῆ κίβωτος τῆς γεωγραφίας, ἀρχιολογίας, καὶ μυθολογίας τῆς ἀρχαιότητος, εἴκοσι πέντε ὄλα κεφάλαια εἰς τὰ κατὰ τοὺς Δελφούς καθιερώσας ἐν τοῖς Φωκικοῖς αὐτοῦ, λέγει περὶ αὐτῆς τὰ ἐξῆς: « Ἐκ δὲ τοῦ Γυμνασίου, τὴν εἰς ἱερὸν ἀνιόντι ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ τὸ ὕδωρ τῆς Κασταλίας ποιεῖν ἡδύ ». Κατόπιν δ' ἐπιφέρει ὡς μυθολογούμενα περὶ αὐτῆς ὅτι ὠνομάσθη οὕτως ἡ πηγὴ αὕτη ἀπὸ ἐπιχωρίας γυναικὸς, οὕτω καλουμένης, ἢ κατ' ἄλλους ἀπὸ ἀνδρὸς Κασταλίου. Τινεῖς ἐτυμολογοῦσι τὸ ὄνομα Κασταλία ἀπὸ τῆς λέξεως *κασταλ*, ἐμφαινούσης κατ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἀρχικῇ Βοιωτικῇ διαλέκτῳ *ψιθυρισμόν*. Ποιητῆς δὲ τις *Παρύσις* παρὰ Πυσανίαν καλεῖ αὐτὴν Ἀχελωΐδα, θυγατέρα δὲ τοῦ Ἀχελώου (Πρόβλ. Πaus. Φωκικά, Κεφ. 8). Ἡ πηγὴ αὕτη ἦν ἱερὰ τῷ Ἀπόλλωνι, προστάτη αὐτῆς θεωρουμένῳ (Πρόβλ. Πινδάρ. Πύθ. Α΄. 74), καὶ ταῖς Μούσαις, αἵτινες ἐπεκλοῦντο καὶ Κασταλίδες ὡς ἐκ τούτου (Martialis libr. I, Epigr. 14), καὶ Κασταλίδες νύμφαι παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ. (Εἰδύλ. Ζ. 148). Τούτου ἕνεκεν ἐνομιζέτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅτι ὁ πίνων ἐκ τῆς Κασταλίας καὶ τοῦ οἴνου μωσοφρουρήτου αὐτοῦ ὕδατος ἐμπορούμενος ἐγένετο ποιητής. Ἐνομιζέτο δὲ προσέτι ὅτι καὶ μαντικὴν δύναμιν εἶχε τὸ ὕδωρ τῆς (Πρόβλ. Λουκ. Ζεὺς Τραγ. 30).

Περὶ τῆς σημερινῆς αὐτῆς καταστάσεως, ἀπαντῶμεν ἐν πρώτοις ἐν τῇ περιηγήσει τοῦ I. Buchon τὰ ἐξῆς:

« Ὀλίγα βήματα μακρὰν τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Ἡλίου ῥέει μικρὸν ρυάκιον εὐγενεστάτην ἔχων τὴν πηγὴν αὐτοῦ δηλ. ἀπὸ τῆς Κασταλίας κρήνης ὀλίγον ὑψηλότερον κειμένης δεξιόθεν τῆς ὁδοῦ. Χεῖμαρρός τις καταλείβεται ἀπὸ

Ἡ ΚΑΣΤΑΛΙΑ.

τοῦ Παρνασσοῦ διὰ ῥωγμῆς μεταξὺ δύο ἀποτόμων βράχων, ὅθεν ὡς λέγεται κατεκρημνίσθη καὶ ὁ μυθοποιὸς Λῆσωπο: ὑπὸ τῶν κητοίκων τῶν Δελφῶν εἰς τὰ ἄκρα τῆς ῥωγμῆς ταύτης καταντῶν ὁ χεῖμαρρός συνθλίβεται ἐντὸς στενῆς τινος θολωτῆς διόδου καὶ ἐκρέει ἐντὸς τετραγώνου τινὸς δεξαμενῆς, ἐκ φύσεως μὲν ἐσκαμμένης ἐντὸς τοῦ βράχου, μεγεθυθείσης ὅμως κατόπιν διὰ χειρὸς ἀνθρωπίνης. Ἡ δε-

ξαμενή αὐτή, τριάντα μὲν ποδῶν μήκος, δέκα δὲ πλάτος ἔχουσα, περιλαμβάνει τὴν διάστημον Κασταλιαν κρήνην, ἐν ἣ ἑλούετο πρὸ τοῦ χρησιμοποιεῖται ἡ Πυθία υ.

Ταῦτά δὲ σχεδὸν πρὸς τὰ πικρὰ τοῦ Buchon λεγόμενα ἀπαντῶνται καὶ ἐν ταῖς περιηγήσεσι τοῦ Spon (Τόμ. 2, σελ. 37.), τοῦ Dodwell (Τόμ. 1 σελ. 172) καὶ τοῦ Leak (Κεφ. 20 καὶ ἐπομ.).

Ἡ Κασταλία κρήνη, εἰς ἣς τὰ νάματα πλύνουσι τὰ ἐνδύματά των αἱ γυναῖκες τοῦ Καστρίου σήμερον, ἐπὶ βράχων καταστάσιων λευκῶν καὶ λειοτάτων ἀπὸ φαιῶν καὶ τραχέων διὰ τῆς τριβῆς, ἡ Κασταλία, λέγομεν, ὀνομάζεται σήμερον βρύσι τοῦ ἀγίου Γεωργίου καὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἐξῆς ἀφορμῆς ἄνωθεν τῆς δεξιμενῆς ἦν ὁ Κ. Buchon ἀναφέρει εἶναι ἐσκαμμένος ἐντὶς τινὸς ἀποτόμου βράχου σηκόσ τις, ἀρκετὰ εὐρύχωρος ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων βεβαίως, μετασχηματισμένος ὅμως σήμερον εἰς παρεκκλήσιον τοῦ ἀγίου Ἰωάννου. ὦ! ἐνθυμοῦμαι . . . μετὰ ποίων δακρύων χιρᾶς ἐχαιρέτησα τὸ ὄνομα Byron, ὅταν εἶδον αὐτὸ κεχαραγμένον ἐντὸς τοῦ σηκοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σκληροῦ βράχου, ὃν κατεμελάνωσαν αἱ ἐξατμίσεις τῶν ἀναπτομένων ἐντὸς τοῦ παρεκκλησίου λαμπάδων . . . πῶς ἔμεινα χαίρων πρὸ τῶν μαγικῶν ἐκεῖνων γραμμάτων, ἅτινα χεῖρ, σύρασα τὸ ξίφος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος, χεῖρ γράψασα τὸν Childe Harold, καὶ τὸν Manfred, εἶχε γράψῃ ἐκεῖ ὡς μικρὸν κατὰ τοῦ ὁδόντος τοῦ χρόνου μνημεῖον, ὅτε τὸ θέρος τοῦ 1854, κατὰ φαιδρᾶν μου τινὰ ἐκδρομὴν εἰς τὴν Φωκίδα, ἐξημερῶθημεν ἐν πρωτῇ, μετὰ τετράωρον νυκτερινὴν πρῶϊαν, εἰς Καστρί, ἐνῶ μάλιστα ἐχρύσου ὁ ἥλιος τὰ νάματα τοῦ ἐκτεινομένου ἀντικρύ μας Κορινθιακοῦ κόλπου, καὶ ἐπεσεκπτόμεθα μετ' ὀλίγας ὥρας τοῦ Δελφοῦ καὶ τὴν Κασταλιαν! . .

Α.

Παράστασις ἐν Γαλλίᾳ τοῦ Οἰδίποδος ἐπὶ Κολωνῶ.

Ἀναγινώσκομεν εἰς τὴν Γαλλικὴν ἔνωση τὰ ἀκόλουθα.

Παράστασις τοῦ Οἰδίποδος ἐπὶ Κολωνῶ, ἐκτελεσθεῖσα ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς ἐν Ὀρλεάνς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

Ἐρριζόμεθα τὰς ἀκόλουθας λεπτομερείας περὶ τῆς ἐπιστήμου ταύτης ἐφορτῆς ἐκ τῆς ἑρμημερίδος ὁ Μηνύτωρ τοῦ Δουαρέτ.

« Κατεστῆσατέ τὸ Ὀρλεάνς νέας Ἀθήνας, ἔλεγεν εἰς τῶν εὐύποληπτοτέρων πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον τοῦ Ὀρλεάνς, προσκληθεῖς ὑπὸ τοῦ σεβασμίου τούτου ἱερέρχου διὰ τὴν παράστασιν τοῦ Φιλοκτήτου. Ὅ, τι χθὲς πρὸ ὀφθαλμῶν μας εἶχομεν, ἦταν πραγματικῶς αἱ Ἀθῆναι, ἀνυψοθεῖται μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὴν λαμπρότητος τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, μετὰ τοῦ ἀπτικισμοῦ τις, μετὰ τῆς ἐνθουσιώδους καὶ πεφωτισμένης αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀληθοῦς. Ἐνώπιον τοῦ κλασικοῦ τούτου θεάτρου βλέποντες παρακαθημένους τοὺς ἠγεμόνας τῆς Ἐκκλησίας τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, ἀγάλλοντες ἐλέγομεν, ὅτι ἦσαν αἱ Ἀθῆναι τοιαῦται, ὅποια ἀνεφάνησαν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους, ὅτε ἐξοχα πνεύματα ἐπευφήμουν καὶ ἐν θριάμβῳ προέπεμπον τοὺς λόγους τοῦ Σοφοκλέους. Δύναται τις δὲ καλλίτερον νὰ εἴπῃ, ὅτι ἦσαν αἱ Ἀθῆναι τοιαῦται, ὅσας φαντάζεται τις κατὰ τὰς λαμπρὰς ἡμέρας τοῦ Βασιλείου καὶ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζινοῦ, ὅτε νέοι ὀρθόδοξοι μαθηταὶ παρίσταν τὰ δραματικὰ ταῦτα ἀριστουργήματα, προστοιμάζοντες διὰ τῶν φιλολογικῶν κόπων καὶ προσπαθειῶν τῶν τὴν πάλιν τῆς ἀποστολῆς καὶ τὸν θρίαμβον τῆς χριστιανικῆς εὐγλωττίας.

Ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ὥρας ἡ μεγάλη Ἐπισκοπικὴ αἴθουσα ἦτο πλήρης καὶ ἐν τούτοις εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Ἐπισκοπικοῦ καλατιοῦ ὑπῆρχε τόσον πλῆθος συσσωρευμένων, ἐξαιτουμένων, ὥστε οἱ συγκεχυμένοι θόρυβοι τοῦ κατέπνιγον τοὺς πρώτους στίχους τῶν νέων ὑποκριτῶν.

Εἰς τὴν πρώτην σειράν, πλησίον τοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Ὀρλεάνς διεκρίνετο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Τουρ, ὅστις καὶ προσέδρευε τῆς συνεδριάσεως. Μεταξὺ τῶν κορυφαίων φιλολόγων ἦσαν οἱ ΚΚ. Βιλλεμέν, Σαιν Μάρκ Γιραρδέν, Πανέν, μέλη τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, Χαζ, Λένορμαν καὶ Ρενιέρος, μέλη τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν κτλ. Ὁ Κ. Ἴνγγρές, μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ὠραίων τεχνῶν, ἦλθε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ θαυμάσῃ ἐν τῶν ἔργων τῆς ἀρχαιότητος, ἥτις τόσον συνεχῶς καὶ μετ' ἐπιτυχίας ἐνέπνευσε τὴν γραφίδα του. Ὅκτω ἦσαν τὰ συνελθόντα μέλη τῆς Ἀκαδημίας, ὅπως θαυμάσωσι καὶ ἐνθαρρύνωσι διὰ τῆς παρουσίας των τὴν ἑορτὴν τῶν κλασικῶν τούτων σπουδῶν. Ἐπίσης μεταξὺ τῶν ἐπισήμων ὑποκειμένων ἦσαν οἱ ΚΚ Κόμητες Γούμπερτ, ἀρχιεὶς ὑπουργὸς, Λέων Δὲ Βιτόν, Ροχепλάτ, Δ' Ἀποβίλ, Ἀρθοῦρ Δὲ Ρουσεφουκόλτ, ὁ Δουξ Δὲ Λόργης, ὁ Κ. Μασσῶν, ἀρχιεὶς Νομάρχης τῆς Ἀμιένης, ὁ Κόμης τοῦ Σαμπρινὺ, ὁ Κ. Πουζουλάτ, ὅστις εἰς τὰς περιηγήσεις του ἔκαμε περὶ Ἑλλάδος ἰδιαιτέραν σπουδὴν, ὁ Κόμης Δὲ Λαμβέρτ, ὁ Κ. Ἀλβέρτος Δὲ Βάους, ἡ Δούκισσα τοῦ Μοντμορανσὺ, ὁ Κόμης Κλάρυ, Γερουσιαστὴς, πολλὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ τῶν Παρισίων, μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Ἀββᾶς Φουλὸν, Ἐφορος τῶν σπουδῶν τῆς ἐν Παρισίοις Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ὅστις ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ πολλὰ τῶν παιδίων, ἅτινα διεκρίθησαν κατὰ τὴν παράστασιν τοῦ Πλουτάρχου. Πολλὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἀκαδημίας, τῆς ὑψηλοτέρας περιωπῆς, ἀπομειμακρυσμένα τῶν Παρισίων κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους, μᾶς ἐξέφρασαν τὴν λύπην των, μὴ δυνάμενα νὰ συμμεθέξωσι τῆς ἑορτῆς, δι' εὐγενῶν καὶ λίαν περιποιητικῶν ἐπιστολῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ αὕτη παράστασις δὲν ἦτο ἐστερημένη καὶ τῆς παρουσίας Ἑλλήνων. Ὁ Κ. Φάλλης, γνωστὸς ἐκ τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν πολυαριθμῶν ὑπηρεσιῶν του, Πρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθή-

αῖς Ἀρείου Πάγου, εὐρισκόμενος ἐν Παρισίοις κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ παρευρεθῆ, κατὰ τὴν ἀνάστασιν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἡ παρουσία του μᾶς ἐπανεφέρεν ἀληθῶς πρὸς τὴν Ἀττικὴν καὶ τὴν ἐποχὴν τοῦ Σοφοκλέους, διότι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ δράματος δὲν ἔπαυσε δίδων σημεῖα τῆς θερμότερας συγκινήσεώς του. Αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως τοῦ Ὀρλεάνς ἦλθον, ἵνα περιποιηθῶσι τοὺς περιωνύμους ξένους ἐντὸς τῆς πόλεώς των, δεικνύουσαι τὴν εὐγενεστέραν συμπεριφορὰν. Ὁ Κ. Βοσέλλης Νομάρχης τοῦ Λουαρέν, ὁ Κ. Βινιάτ Δήμαρχος, ὁ Κ. Δ. Βεζέλλης Πρόεδρος, ὁ Κ. Μαρτινέτ Γενικὸς Ἐπίτροπος, ὁ Κ. Γενικὸς Δικηγόρος, πολλοὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μεγιστάνων μας, ὁ Κ. Χοσίνογ Αὐτοκρατορικὸς Ἐπίτροπος εἰς Τουρ ἦλθον νὰ τιμήσωσι διὰ τῆς παρουσίας των καὶ τῆς πεφωτισμένης ἐγκρίσεώς των τὴν παράστασιν.

Μέγιστος ἀριθμὸς Κυριῶν προσῆλθον εὐτυχῶς, ὅπως ἀκούσωσι τὴν ἀρμονικὴν ταύτην γλῶσσαν, ἐκπεπληγμένα δὲ ἐνόουν εἰς τῆς μετάφρασιν καὶ τὰ κινήματα τῶν παιδίων, τὴν Ἑλληνικὴν ἔνοιαν. Αὗται ἀληθῶς ἔφερον ἐν ἑαυταῖς τὸ ἀνώτερον ἔνστικτον τῆς ψυχῆς των, τὴν ζῶσαν μετάφρασιν τῶν λεπτοτέρων ἐνοιῶν τοῦ ἀρχαίου τούτου δράματος, καὶ, πλέον ἢ οὐδεὶς ἄλλος, ἐνόουν τὴν ἀπελπισίαν δυστυχοῦς πατρὸς, τὴν ὑψηλὴν ἀφοσίωσιν θυγατρὸς, ἥτις θυσιάζεται, ἵνα παρηγορήτῃ τὸν γέροντα πατέρα της.

Ἐν τούτοις ὁμολογοῦμεν, καὶ βέβαιον εἶμεθα, ὅτι οἱ νέοι Ἑλληνισταὶ, τοὺς ὁποίους νύτυχῆσαμεν νὰ ἀκροασθῶμεν, θέλουσι μᾶς συγχωρήσει, ὅτι δὲν παριστάμεθα ἄνευ φόβου ὡς πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς των. Δὲν προεῖδον τὰς δυνάμεις των; Τὰ δωδεκαετῆ καὶ δεκατριετῆ ταῦτα τέκνα δὲν ἐγνωρίζον ἄρα γε νὰ ὑψωθῶσιν εἰς τὸ θεῖον πάθος τῆς Ἀντιγόνης; καὶ νὰ ἀναδείξωσιν ἠπιωτέραν τὴν φιλοσοφίαν τῆς Ἰσμήνης; Ὁ Οἰδίπους οὗτος ἤθελεν εἶχει τὴν αὐστηρότητα

πατρός και τὴν εὐγενῆ ἀξιοπρέπειαν τῆς μετανοίας και τῆς ἐξαλείψεως τοῦ ἀμαρτήματος; Ἡθέλομεν ἀληθῶς ἀνεύρει τὸν βασιλέα Θησέα, τὸν τύραννον Κρέοντα, τὸν ἀπλησιζόμενον υἱὸν Πολυνείκην, και λαὸν ὀλοκλήρον εἰς τὸν χορὸν; Αἱ δυσκολαί ἦσαν σοβαραί . . . Τὰ ἀτρόμητα τέκνα ἀπεκριθῆσαν πάραυτα, ὡς ὁ σοφὸς ἐκεῖνος ἀπεκριθῆ πρὸς τὸν ἀρχαῖον φιλόσοφον ἀρνούμενον τὴν κίνησιν. (*E pur si muove*) και ἐν τούτοις κινεῖται. Τὸ παραπέτασμα ὑψώθη, ἢ, καλλίτερον, διὰ νὰ μείνωσι πιστοὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς σκηνης, ἀνεβιάσθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον, και ἀφίρον οὕτω πως νὰ φαίνεται εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου ὁ κυανοῦς οὐρανὸς τῆς Ἀττικῆς, τὸ ὑπέρθρον φῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀρίζοντος, ἡ Λιγυαία Θάλασσα, ἥτις ἐχάνετο εἰς τὸ ἀπέραντον, ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ κοκκιωποῦ βράχου, ὁ ἐλαιῶν ὅπου παρετρῆετο ἡ διάβασις τοῦ Κηφισσοῦ, και ἐξ ἐκατέρων τῶν μερῶν τὸ δάσος τῶν Εὐμενίδων μετὰ τὴν μεγαλειότητα και τὰς θαλλούσας χάριτας, ἃς ὁ Σοφοκλῆς διέχυσε χάριν τοῦ μυστηριώδους περιδῶλου του.

Κατεκτήσαμεν ἀμέσως τὴν προσοχὴν διὰ τῶν σοβαρῶν ἤχων βραχείας, ἀλλὰ θυμιασίας, προεισαγωγῆς.

Ἐν μέσῳ τῶν ἤχων τούτων, ἀπεικόνισμα ἀληθῶς θρησκευτικοῦ χαρακτήρος, προχωρεῖ κλονούμενος γέρον τυφλὸς ἐνδεδυμένος μελινῆ φορέματα, και ὑποστηριζόμενος ὑπὸ παιδίσκης φερούσης ἐσθῆτα λευκὴν και ἀπεικονίζουσας τὴν Ἀντιγόνην.

Ὁ ἐνδοξὸς δυστυχῆς προσφέρει τοὺς συγκινητικούς τούτους λόγους:

Τέκνον τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόνη, τίνας
χώρας ἀφίγμεθ', ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν;

Ἡ γλυκεῖα φωνὴ τῆς παιδὸς ἀποκρίνεται περιγυφάουσα αὐτῷ τὸ θεῖον δάσος, και ἡ ἀφοσιωμένη κόρη, ἐξαιχλουθοῦσα τὰς πρὸς τὸν πατέρα τῆς φροντίδας δι' ὧν πρὸ τό-

του καιροῦ ἐπαρηγόρει τὸ γῆρας του, σταματᾷ τὴν κλονουμένην πορείαν, ὅπως καθίσῃ αὐτὸν ἐπὶ μιᾶς τῶν πετρῶν τοῦ ἀγρίου δάσους τῶν Εὐμενίδων.

Ἡ συγκίνησις ἐπιλαμβάνεται ἤδη τοῦ θεατοῦ, διότι ἐκ τῆς πρώτης σκηνῆς ἡ τέχνη τοῦ Σοφοκλέους ἐπιτυχῶς διέθεσε τὴν θελατικὴν ταύτην θέσιν.

Ἐκ τῆς κατ' ἀντιπαράθεσιν λύπης τοῦ γέροντος, ἐκ τῆς ἀνάτου μελαγχολίας του και ἐκ τῶν ὠραίων τόπων, ἐν οἷς μετεφέρθη, ἐξ ὅλων τούτων ὁ Κ. Βιλλεμὲν ἀνεγνώρισεν ἐν τῶν μεγάλων ἀποτελεσμάτων τῆς Ἑλληνικῆς δραματικῆς. Ὁ περίφημος ζωγράφος Κ. Ἰνγγρὸς διείδεν ἀνεμφεβόλω εἰς τὸ σύμπλεγμα τοῦτο εἰκόνα ἐξαισίαν, και εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ κρέμαται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ χριστουγγήματος. Ὅλοι πρόφανως εἶδομεν τὸ ἐντελὲς ἀπεικόνισμα τῆς υἱικῆς εὐσεβείας, και αἱ χειροκροτήεις ἤρχισαν ἐπανειλημμέναι.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης κατεγοητεύθημεν. Τὸ δράμα προέβαινε ἀνυψούμενον πάντοτε, πλήρως ἐνδιαφέροντος μεγαλειότητος και λαμπρότητος. Ἐκαστον ἄτομον διήγειρε τὴν ἐκπληξιν και ἐκάστη ἐκπληξις μετεβάλλετο εἰς ἐνθουσιασμόν. Ἡ ἔλευσις τῶν Χορῶν, ἡ ἀποκάλυψις τῶν δυστυχμάτων τοῦ γέροντος, ἡ φιλοξενία τοῦ Θεσπέως, αἱ ἀμύβητες τοῦ Κρέοντος, ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἀντιγόνης, ἡ ἐπάνοδος τῶν δύο τέκνων ἐντὸς τῆς πατρικῆς ἀγκάλης, αἱ πάνδημοι κατάραι τοῦ Οἰδίποδος ἐπὶ τῶν ἀχαιρῶν υἱῶν του, οἱ τελευταῖοι ἀποχιρευτισμοὶ τοῦ Πολυνεϊκοῦ και τῆς ἀδελφῆς του Ἀντιγόνης, ἡ ἐκραγεῖσα τρικυμία, ἥτις προμηνεῖ τὴν ἐσχάτην στιγμὴν τοῦ γέροντος, ἡ διήγησις τοῦ θανάτου του και ἡ ἐπάοδος τῶν δύο ὄρφανῶν τέκνων, ἀτινα στενάζουσιν ὁμοῦ ἐπὶ τῆς τελευταῖας τοῦ πατρός των, πᾶσαι αἱ πλήρεις δακρῶν αὐταὶ σκηναί, αἱ πλήρεις φόβου και μεγαλείου θρησκευτικοῦ, διεδέχθησαν ἡ μία τὴν ἄλλην μετ' αἰσθήματος συγκινητικοῦ και ἀκαταμαχῆτου. Ἀνὰ πᾶσαν στιγ-

μὴν ἢ εἰκὼν μετεβάλλετο, καὶ ἕκαστον σύμπλεγμα παρίστα νέαν ὠραιότητα. Ὅτι δὲ δὲν ἠδύνατό τις νὰ ἀντιληφθῆ εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν νέων διερμηνέων τοῦ ἀξιοθαυμάστου τούτου δράματος, ἢ ἐκτέλεσις, τὸ ὕφος, ἢ φυσιογνωμία καθίστων αὐτὸ αἰσθητόν. Δὲν ἦτο δὲ ἀπλῆ καὶ ὠραία διήγησις τῶν χιλίων ἑπτακοσίων στίχων τῆς ἁρμοικωτέρας γλώσσης τοῦ κόσμου· ἀλλ' ἀκούων τις αὐτοὺς ἐννοεῖ, ὅτι αἱ λέξεις ὄχι μόνον ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῶν διεγράφοντο, ἀλλὰ καὶ καλῶς ἐχαράσσοντο εἰς τὰς ψυχὰς τῶν, καὶ τὸ ἁρμονικὸν πνεῦμα τοῦ Σοφοκλέους κατὰ βάθος ἐξεφράζετο. Ἄγνοοῦμεν, ὅποια ἀναλογία, τὸσφ πραγματικῆ ὄσφ καὶ μυστηριώδης, ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν νέων ὑποκριτῶν καὶ ἐκείνων οἵτινες τοὺς ἠκροάζοντο.

Τέλος τὸ πᾶν συνώμοσεν ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀτελευτήτου ταύτης ἐντυπώσεως. Ἡ γενομένη ἐν τῇ σχολῇ σκηνογραφία κατὰ τὰς δοθείσας ὁδηγίας περιηγητοῦ, ἐπὶ τέσσαρα ἔτη διαμείναντος εἰς Ἀθήνας, ἐδοῆθει τὸ ἰδανικὸν τῆς σκηνῆς καὶ ἤνωσεν ὁμοῦ τὴν ἀξίαν τῆς ποιήσεως καὶ τῆς ἀκριβοείας. Τὰ νέα καὶ πλούσια ἐνδύματα ἀδιαφιλονεικίτου ἀναλογίας καὶ ἐντελοῦς συνδυασμοῦ τῶν χρωμάτων, ἀπετέλουν θελκτικὰ συμπλέγματα. Ἡ τέχνη τοῦ ἐνδυματοποιοῦ δὲν ἤξιζε κατ' οὐδέν. Οἱ μαθηταὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἀπετάθησαν πρὸς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν καὶ ἐν τῶν μελῶν τῶν πλέον πεπαιδευμένων τῆς Ἀκαδημίας· τῶν ἐπιγραφῶν, προσηθέουσε διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ Οιδίποδος τὰ ἐντελέστερα σχέδια καὶ τὰς πλέον λεπτομερεῖς ὁδηγίας.

Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποσον ἰδίως ἔκαμεν ἐντύπωσιν καὶ ἔδωκε νέον χαρακτῆρα μεγαλειότητος εἰς τὴν ἀξιοθαύμαστον ταύτην συνεδρίασιν εἶνε ἀδιαφιλονεικίτως ἡ μουσικὴ τοῦ χοροῦ. Λέγουσιν, ὅτι ὁ λόγος δίδει πτέρυγας εἰς τὴν ἰδέαν. Καλῶς οἱ Ἕλληνας ἐγίνωσκον τοῦτο, καὶ οὐδέποτε ἡμεῖς καλ-

λίτερον τὸ ἐννοήσαμεν. Προσπάτου· ἔχομεν ἀκόμη ἐν τῇ ἀκοῇ μας τὰς εὐρείας ἁρμονίας, τὰς ἰσχυρὰς ταύτας φωνὰς τῆς ψυχῆς, εἰς τὰς ὁποίας προσέθεττον νέαν εὐγλωττίαν αἱ θέσεις καὶ αἱ ἐμπνεόμεναι κινήσεις τῶν νεανιῶν τούτων. Ἡ ὀρχήστρα ἀποτελουμένη ἐκ τῶν καλλιτέρων μουσικῶν τῆς πόλεώς μας παρεῖχεν αὐτοῖς συνοδείαν πλήρη μεγαλειότητος, ἥτις ἰσχυρῶς ἐπενήργει, ἵνα συγκινήσῃ καὶ ἐνθουσιάσῃ τοὺς παρευστώτας. Προφανὲς ἦτο ὅτι ὁ μέγας μελοποιὸς ἐνόησε τὸν μέγαν ποιητὴν. Ὁ Μανδελσῶν καὶ ὁ Σοφοκλῆς συνεχίρη ὁ εἰς τὸν ἄλλον διὰ τὴν τραγωδίαν ταύτην· τὰ ἔργα τῶν συνεπληρώθησαν, καὶ ἀμφοτέρω εἰς τὸ ἐξῆς ἀχώριστοι προβαίνουσι. Ἀκαταλόγητος δυσκολία ἦτο διὰ τοὺς μαθητὰς νὰ ἐκμάθωσι τοὺς πολλοῦ λόγου ἀξίους τούτους χοροὺς, τοὺς ψαλλομένους διαλόγους νὰ καθέξωσιν ἐκ μνήμης καὶ νὰ ἐκφράσωσι διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς μουσικῆς καὶ τῶν λέξεων πλέον τῶν τριακοσίων Ἑλληνικῶν στίχων. Γνωρίζομεν ἐξ ἀληθοῦς πηγῆς, ὅτι οἱ νέοι ψάλλται κατέβαλλον μόνον τὸν καιρὸν τῶν διασκεδάσεών των. Ἡ θυσία αὕτη μετέχει ἡρωϊσμοῦ διὰ τὸν καλῶς γνωρίζοντα τὴν ζῶν τοῦ μαθητοῦ. Ἄλλ' οἱ ἥρωες τοῦ χοροῦ ἐθριάμβευσαν ὄλων τῶν ἄλλων καὶ ἂν μετέχωσι δόξης, βεβαίως χθὲς ἐδέχθησαν τὴν γενναίαν ἀνταμοιβήν.

Ἐῖθε τὸ εὐγενὲς τοῦτο παράδειγμα ἀναζωπυρήσῃ μεταξὺ ἡμῶν τὴν θέλαν δᾶδα τῶν γραμμάτων, ἥτις ἡμέρα τῆς ἡμέρας καταπιβάσεται. Ἠραϊὸν θέαμα διὰ τὴν ἐκκλησίαν νὰ προσδρεύῃ τῆς ἀναγεννήσεως ταύτης. Πρὸ τινων ἐτῶν, ὅτε αὕτη ἐζήτει τὴν ἐλευθερίαν τῆς διδασχῆς, τὴν ἐπηρεώτησαν ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν μεγάλην ταύτην ὑποχρέωσιν. Ἀπάντησις λαμπρὰ δίδεται σήμερον ἐν Ὁρλεάνε, καὶ ἂς ἴδωσι πάντες, ὅτι, ὅτε πρόκειται περὶ τοῦ ὠραίου καὶ περὶ τοῦ καλοῦ, αὕτη πρώτη βαδίζει ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ αἰῶνος τὸν ὅποσον προσκαλεῖ γὰ τῆ ἀκολουθήσῃ. (Ἐκ τοῦ Αἰῶνος).

ΒΕΡΑΓΓΕΡΟΣ.

(Συνέχεια και τέλος).

Ὁ Βεραγγέρος μελετῶν τὰ αἰσθήματα τὰ διεγείροντα τὴν ἑσωτερικὴν ἀρμονίαν τῆς ἀνθρωπίνου ψυχῆς συνέλαβε τὴν ἰδίαν τοῦ τερπνῶ; σπουδαίου ἄσματος πρὸς χρῆσιν τοῦ ἐν-
 δεοῦ; τοῦ τεθλιμένου, πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ. Μὴ τολμῶν νὰ
 ἐκφράσῃ τοῦ; ἰδίους τοῦ στοχασμοῦ; πρὶν ἢ ἐνδῶσθαι εἰς τὴν
 ἐμπνευσίν του, ἐξέταζεν ἀκριβῶ; ἐλυτὸν καὶ ἐδίσταζε· πολ-
 λάκις παρενέβαλλε τῆδε κακείσε καὶ εἰ; αὐτὰ τὰ μᾶλλον
 εὐφημιζόμενα ἄσματα τοῦ ἐπωδῆ; τινῆ; τρυφερά; καὶ σοφα-
 ρά;. Τὸ ἄσμα, — 'Εὰν μικρὸν ἦμην πτηνὸν (Si j'étais pe-
 tit oiseau) ἔτυχε γενικῆ; ἐπιδοκιμασίας, ἀλλ' ὁ ὀριστικός
 τοῦ θρίαμβο; ὑπῆρξε τὸ ἄσμα 'Ὁ Θεὸ; τῶν ἀγαθῶν (Le
 Dieu de bons Gens). Ἡμέραν τινὰ ἐδείπνει εἰς τὴν οἰ-
 κίαν τοῦ M. Etienne, κωμικοῦ ποιητοῦ, καὶ ἐμπείρου συγ-
 γραφέω; ὅστι; κατάρθωτε καὶ ἐπὶ τῆ; δημοκρατίας καὶ ἐπὶ
 τῆ; Αὐτοκρατορίας καὶ τῆ; ἐπανορθώσεω; νὰ φανῆ ἐπίσης
 εὐφυῆ; εἰ; τὰ συγγράμματά του ὅσον καὶ εἰ; τὰ πράξεις
 του· ἢ ὁμίγυρι; ἢ ὁ πολυάριθμο;· ὅτε δὲ ἦσαν περὶ τὸ τέ-
 λος τοῦ δείπνου, ἠνάγκασαν τὸν Βεραγγέρον νὰ ψάλλῃ. Οὗτος
 δὲ ἤρχισε τότε μὲ φωνὴν ὑποτρέμουσαν· ἀλλ' αἱ εὐφημίαι
 ἦσαν ἄπειροι καὶ ὁ ποιητῆ; εἶλε τότε σκεδαζόμενον τὸν φο-
 βίζοντα αὐτὸν φραγμὸν· Ἐνόησε ὅτι ἀκολουθῶν τὴν ἰδίαν
 αὐτοῦ κλίσειν δύναται νὰ μένῃ ἀπλῶ; ἄσματοποιὸ; καὶ ἐκ-
 τοτε ἀπεράσισε νὰ δειχθῆ; φιλολογικῶ; καὶ πολιτικῶ; τοιοῦ-
 το;. Φιλοκαλία λεπτή, εὐαισθησία ἄκρα, εὐθύτης, ὠδήγησαν
 αὐτὸν πάντοτε εἰ; τὰς πολλὰ; καὶ ἀκαταμαχῆτους ἀποποιή-
 σει; του. Διότι οὔτε ἢ θέσι; εἰ; τὰ γραφεῖα τοῦ M. Lafitte,
 οὔτε ἢ τῆ; 'Ακαδημίαι; ἔδρα, οὔτε αἱ παρὰ τῆ; Αὐλῆ; προσ-
 κλήσει; οὐδέποτε τὸν ἐδελέασαν. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀείποτε
 τῆ; εὐπρεπείαι; καὶ ἀξιοπρεπείαι; ἐνεπνέετο αἰσθήματος. Ἐν-
 γῆσε τὸν προορισμὸν του καὶ ἐνέμεινεν εἰ; αὐτόν;

Καὶ ἀληθῶ; ἀφ' ὅτου ὁ Βεραγγέρος ἠδύνατο νὰ ἀνα-
 πύγῃ εἰ; ἄσματα ὀλοκλήρου; τοῦ; στοχασμοῦ; του, τί ἠδύ-
 νατο νὰ προτιμήσῃ τούτου; Τὸ νέον τοῦτο εἶδος ἦτο ἢ ἐκ-
 πλήρωσι; τοῦ ὄνειροπολήματός του, ἦτο ὁ κόσμος ἢ ἡ ζωὴ
 καὶ ἢ ἄπειροι αὐτῶν ποικιλίαι· ἀπηλλογμένο; καταναγκα-
 στικῶν ποιήσεων, εἶχε προσέει καὶ ὀλόκληρον τὸ λεξικὸν
 τῆ; γλώττικ; του εἰ; τὴν διαθέσιν του. Ἐγνώριζεν ἐν τού-
 τοι; ὅτι ὅσῳ μᾶλλον ἐξετείνετο ὁ κύκλος του, τόσο περισ-
 σότερον ὤρειε νὰ προσέγῃ εἰ; τοῦ βῆθμοῦ τὴν αὐστηρό-
 τητά· ἢ ἐπωδῆ; ἦτον ἢ ψυχῆ; τῶν ἀσμάτων τοῦ Panard τοῦ
 Gallet τοῦ Gouffé καὶ αὐτοῦ τοῦ Desaugies. Εἰ; τὸν
 Βεραγγέρον ἢ ἰδέα καὶ τὸ αἶσθημα τῆ; ἐμπνεύσεω; ὑπερί-
 σχον, ἢ ἐπωδῆ; παρ' αὐτῷ ὑπῆρχε σπιθῆ; τισ ζωηρῆ; καὶ
 λαμπρῆ;. Αἱ τακτικαὶ αὐτοῦ λάμψει; ἐπικνερόμεναι καθ'
 ὠρισμένους καιροῦ; ἦσαν ἀναμφιβόλω; κίνησι; στενοχωρία,
 κωδωνισμὸ; ἀπροσδόκητος, ἀπότομος, ἀνώμαλος, ὅστι; αἰφνι-
 δίω; ἀπέκοπτε τὴν πορείαν τοῦ ἄσματοποιοῦ. Ὁ Βεραγγέ-
 ρο; ὅπως; σθέποτε θυμασίω; ἐνόησε ὅτι εἰ; γλώσσαν τό-
 σον ὀλίγον εὐρυθμον, ὅσον ἢ Γαλλικῆ, ἢ ἐπωδῆ; ἦτο τὸ ἀ-
 ναπόφρευκτον ὄχημα τοῦ ἄσματος, ὁ ἀδελφὸ; τῆ; ὁμοιοκα-
 ταληξίαι; ἢ ὁμοιοκαταληξίαι τοῦ σκοποῦ (air), ὁ μόνος κρι-
 κος ὅστι; ἠδύνατο νὰ συνδέτῃ τὴν ποίησιν μὲ τῶν ἀνθρώ-
 πων τὰ χεῖλη. Εἶδε προσέει ὅτι διὰ νὰ ἐννοῆται ὑπὸ τοῦ λαοῦ
 ὅστι; κατ' ἀνάγκην στερεῖται πολλῶν γνώσεω; εἶχε ἀνάγκη
 ζωηρῆ; εἰκόνο;, ἐν ἢ νὰ ἀναφαίνωνται αἱ ἰδέαι, εἶχε
 ἀνάγκην μικροῦ δράματος. Ἐντεῦθεν αἱ τόσο; ζωηραὶ καὶ
 τεχνιέντω; κατηρτισμέναι ἐκείναι συλήψει;, αἱ ἐκλεκταὶ
 συνθέσει;, αἵτινε; εἰπὶν ἐπίσης ζωηραὶ καὶ εὐγλωττοι ὡ; οἱ
 ὠ;αιότεροι τοῦ Λαφονταίνου μῦθοι. Τοῦ Βεραγγέρου τὰ ἄσματα
 ψάλλονται εἰ; τὰ ἐργοστάσια, εἰ; τὰς ἐξοχὰ;, εἰ; τὰ κη-
 πηλεῖα, πανταχοῦ, ἂν καὶ τινε; εὐρυεῖ; ἀντίπαλοι διίσχυ-
 ρίσθησαν ὅτι ὁ Βεραγγέρο; εἶ;αι Πνεῦμα τῶν ὀκακεκριμέ-

νων αἰθουσῶν, ποιητῆς μελέτης καὶ προπαρασκευῆς Ἐξ ἐναντίας οὗτος εἶναι δημοτικὸς διάφορος, τοῦ Desaugiers πρὸς τὸν ὁποῖον ἀλόγως ἠθέλησαν νὰ τὸν ἀντιπαρθέσωσι καὶ ὅστις ἐπέτυχε μᾶλλον παρὰ τοῖς γαστρονόμοις. Ὁ Βεραγγέρος εἶναι ὁ ποιητῆς τοῦ λαοῦ.

Καὶ τόσον εἶναι τοῦτο ἀληθές, καθόσον μόνος αὐτὸς μεταξὺ τῶν συγχρόνων του ἠδυνήθη πως νὰ ἀμεριμνήσῃ περὶ τῆς τυπώσεως. Ὅτε ἐδημοσιεύθη ἡ πρώτη συλλογὴ του τὸ κοινὸν ψάλλον τὰ ἐν αὐτῇ, οὐδὲν νεώτερον ἐμάνθχεν. Αὐτὸ τοῦτο συνέβη καὶ διὰ τὰς λοιπὰς, ἤρκει μόνον νὰ διαδοθῶσι ἀντίτυπα τινὰ, καὶ ἡ ζωηρὰ παράδοσις, ἡ ἀρμονικὴ οὕτως εἰπεῖν βοῆ ὑποστήριζον καὶ διετήρουν αὐτὰς ὡς διετηρήθησαν τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη διὰ τῶν ῥαψωδῶν. Ὁ Βεραγγέρος θέλει ἐπιζήσει εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων ὡς ὁ Ὀμηρος, ζῶν ἀγνωστον παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν σημερινῶν ποιητῶν, ὀφειλομένην εἰς μὲν τὴν ἐπαφὴν διὰ τὰς λέξεις, εἰς δὲ τὴν εἰκόνα διὰ τὰς ιδέας.

Ὁ Βεραγγέρος σπανίως ἐπιτυγχάνει ἐκ πρώτης ἀφετηρίας τῆς ἐνόητος τοῦ ζητουμένου σχεδίου, τὴν οὐσιώδη ἐκείνην καὶ εὐχίσθητον μορφήν, τὴν στιγμιαίαν πραγματοποίησιν τοῦ ἄσματος του, τὴν λάμψιν ἐκείνην, ἣτις ἀναλάμπει μόνον ὅτε ἡ ἰδέα, ἡ εἰκὼν, καὶ ἡ ἐπαφὴ συναντηθεῖσαι ἐνωθῶσι. ἔχει ἤδη ἐν ἑαυτῷ ἀφηρημένως τὴν ὑπέθεσίν του, τὴν τυφλὴν καὶ περιεκαλυμμένην ὕλην του· περιστρέφει, ζητεῖ, περιμένει· αἱ χρυσαῖ πτέρυγες δὲν ἤλθον ἔτι. Μετὰ παρέλευσιν μείζονος ἢ ἐλάσσονος χρόνου, ἐν στιγμῇ πολλάκις ἀορίστῃ, τὴν νύκτα μάλιστα, ἐν βραχίειά τινι διεγέρσει, λίξις τις τὴν ὁποῖαν μέχρι τοῦδε δὲν εἶχε φαντασθῆ, ἐμβάλλει τὸ πῦρ καὶ προσδιορίζει τὴν ζωὴν. Τότε κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἔκφρασιν ἔχει τὴν δουλιάν στὸ χέρι il tient son affaire, καὶ κοιμᾶται ἐκ νέου.

Ἀν ἠδυνήθησαν δὲ τῆς εἰρωνικῆς καὶ πολλάκις σατυρι-

κῆς του Μούσης νὰ ἀποφύγῃσι τὰ βέλη οἱ Ἰησοῦται καὶ ἐν γένει τὸ ἰσρατεῖον· ἀρῶν μάλιστα μετὰ πάντων καὶ περὶ πάντων ἐγγελα! Ἴτως δὲ καὶ ἐμφυτό; τις ἀπέχθεια πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἵτινες διακηρυττόμενοι ὀπαδοὶ καὶ λάτραι τῆς πνευματικῆς τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς, ἀναμύγνυνται εἰς τὴν πολιτικὴν τύρβην καὶ διὰ τῆς ὑποκρισίας· ῥαδιουργίας καὶ ἀπάτης δείκνυνται ὀλέθριοι ποιμένες τοῦ χριστιανικοῦ ποιμνίου· ἴσως αἱ φρικώδεις ἀναμνήσεις τῆς ἐν Ἰσπανίᾳ ἱεροκρατίας, ὑπέθαλψαν αἰετοπερὶ εἰς τὴν ἄλλως ἐνάρετον καὶ εἰλικρινῆ ψυχὴν τοῦ Βεραγγέρου τὴν πρὸς τὸν κλῆρον ἔχθραν. Κ' ἐν τούτοις ἀπέθανε χριστιανικῶς. Εἰς τὰς τελευταίας του ἡμέρας προσκαλέσας ἱερέα τινα φίλον του, εἶπε πρὸς αὐτόν· « Ἄκουσον γέρον· ἔχω ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν σου. Σ' ἐκάλεσα, ἵνα λάβω τὴν εὐλογίαν σου. Δίαν διαφόρους ὁδοὺς ἠκολουθήσαμεν οἱ δύο ἡμεῖς! » Ὁ δὲ ἱερεὺς ὑπολαβὼν, Ἰπάρχει, εἶπε, καὶ μία εἰς ἡν δυνάμεθα νὰ συμπεριπατήσωμεν ἢ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ, κρίνοντος τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῶν ἔργων καὶ ἐκ τῆς μετανοίας αὐτῶν. Ὄχι τῆς εὐλογίας μου, ἀλλὰ τῆς ἀφέσεως θέλω νὰ σοὶ γίνω πάροχος. Κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ θανάτου του ἡμέραν ἐκοινωνήσε τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ μέγας ὁ ποιητῆς, οὗ τινος τὰ ποιήματα, ἀδελφὰ τῶν, Ἀνακρεοντείων θέλουσι μετ' αὐτῶν διατρέχει τὰς ἐκτάσεις τῶν αἰώνων ἐπευφημούμενα καὶ θαυμαζόμενα. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ ἀνὴρ οὗ τινος τὴν κηδείαν πεντακόσκιαι χιλιάδες ἠκολούθησαν Γάλλων, δι' ἐνθουσιωδῶν κραυγῶν μέχρι οὐρανοῦ τὸ ὄνομά του φέροντες.

Καταχωρίζομεν ἤδη παράφρασιν ἐνὸς τῶν ἄσμάτων του, δοθεῖσαν ἡμῖν παρὰ τοῦ Κυρ. Ἀγγέλου Βλάχου.

Μέθυσε νὰ μὴ σὲ μέλλῃ.

Ὅλ' ἀνάποδα 'ς τὸν κόσμον, ὄλα βάσανα καὶ πόνοι,
Ὅλα εἰς τὴν γῆν στραβά!

Κ' ἡ γυναῖκες διειτραμμέναις, καὶ αὐτὸ κανεῖς πληρώνει
 Τὸ φαγί του ἀκριβιά.
 Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει
 Νὰ παιζογεῖᾶ,
 Μέθυσε νὰ μὴ σὲ μέλλῃ
 Νᾶχῃς ἦσυχα μυαλά
 Τραλαλά, λαλά!

Τοῦ κρασοπατέρα λέγουν πῶς ἐγάλασαν 'στ' ἀμπέλια
 Πέρα πέρα τὰ σταφύλια,
 Τὰ 'καυσε χαλάζι ὄλα, καὶ θὰ μείνουν τὰ βαρέλια, —
 Κρεῖμα! — μν στεγνά τὰ χεῖλια!
 Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει
 Νὰ παιζογεῖᾶ,
 κ. τ. λ.

Ἔτυχε νὰ λησμονήσῃς τὸ παλιό σου χρέος; νὰ σοῦ
 Ὁ κλητῆρας σοβαρά,
 Ἔρχεται καὶ συγυρίζει εὐμορφα τὰ πράγματά σου,
 Δὲν σ' ἀφίνει οὔτε παρὰ.
 Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει
 Νὰ παιζογεῖᾶ,
 Κ. τ. λ.

Καὶ τὰ γέλοια ἔχουν πίκραι; ἔξαφνα, ἐνῶ πέντ' ἔξῃ
 Τὸ κρατὶ των γλυκοπίνου,ν,
 Τὴν κανάτα δύο τρεῖς των, πρὶν ἀκόμη καλοφρέξῃ
 Ροχαλίζοντας ἀφίνου.ν.
 Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει
 Νὰ παιζογεῖᾶ.
 Κ. τ. λ.

Μία ἐρωμένη φθάνει διὰ τῆς γούνας σου τὸ ράμμα. . .
 Τὶ ἐτράβιξῃ μὲ δυὸ!
 Τὶ ἀλόητος ποῦ ἤμουν νᾶχῃ τρεῖς! ὦ τέτοιο πρᾶμμα
 Ποτὲ πιά νὰ μὴν τὸ 'διώ!

Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει
 Νὰ παιζογεῖᾶ
 Κ. τ. λ.

Οἱ ἀνθρώποι ἂν δὲν μ' ἀρέσουν καὶ μ' ἀρέσει τὸ βαρέλι
 Φίλοι μὴ συνερισθῆτε,
 Ἀπὸ κόρυζαν νὰ πάθῃ τὸ λαρύγγι μου δὲν θέλει,
 Τέτοι' ἀρώστια τὴν φοβεῖται!
 Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει
 Νὰ παιζογεῖᾶ,
 Μέθυσε νὰ μὴ σὲ μέλλῃ
 Νᾶχῃς ἦτυχα μυαλά,
 Τραλαλά, λαλά. (Α. Σ. Β.)

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Τὸ 'Ρόδον.

Ἡ δρότος ἤδη ἔλουεν ἐν ῥόδον ὠρισμένον
 Διὰ κελὴν παρθένον.
 Ἡ δρότος πλὴν ἐδίφουε τὸν κάλυκα καὶ κλίνει
 Τὴν ἐρυθρὰν του κεφαλῆν. Τὴν χεῖρα τίς θὰ τείνῃ
 Τὸ ῥόδον νὰ ἐγείρῃ;
 Ὁ Ζέφυρος ἐπέρατε μὲ τὰ πτερά του πλήρη
 Ἄερος καὶ ἐκλίνισε τὸ κλέος τῶν ἀνθέων.
 Καὶ ἐκ τοῦ ῥόδου ἔπεσεν ἐν δάκρυον ὠραῖον
 Δάκρυ εὐαισθησίας.
 Νὰ δρέψω αὐτὸ ἔδραμον γελώτης τῆς πρωΐας
 Καὶ πρόθυμον ἐξέτεινα τὴν νεκρὰν μου χεῖρα.
 Πλὴν μέλισσα κρυμμένη
 Τὸν προταθέντα δάκτυλον θανάσιμα τιτραίνει,
 Κ' ἐγάλασεν ἡ Μοῖρα.
 Καὶ φεύγων τὴν ῥοδωνιὰν περίλυπος καὶ κλαίων
 Ἐζήτησα ματαίων
 Θεραπειῶν τὸ βάλσαμον, ἰκέτευσα τὸν χρόνον

Μὲ λήθην τὸ φλογώδη μου νὰ περιβάλη πόνον.

Ἄλλ' ἡ πρώτη ἔφυγε· τὸ ῥόδον ἐμαράνθη·

Ἡ φλόξ τῆς προθυμίας μου, ἐσβέσθη, ἐψυχράνθη.

Φεῦ! τώρα ἡ ψυχὴ μου

Τὰ ῥόδα βλέπει θάλλοντα μετὰ σιγῆς· πενθίμου.

ΠΑΝΑΓ. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ.

Λ Σ Τ Ε Ι Α.

Νέος τις κύριος ἀνεγίνωσκεν εἰς τὸν Πιρῶν τραγωδίαν τινὰ, ἥτις ἐντὸς ὀλίγου ἔμελλε νὰ παρασταθῆ. Εἰς ἕκαστον λαφυραγωγηθέντα στίχον ὁ Πιρῶν ἀφῆρει τὸ κάλυμμά του· ἐπανελάμβανε δὲ τοῦτο κατὰ πᾶσαν στιγμὴν. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ δράματος, ἐκπεπληγμένος διὰ τὸ συνεχές τοῦτο κίνημα τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν. « Εἶναι πολλά ἀπλῆ, ἀπῆντησεν ὁ ποιητὴς τῆς Μετρομανίας. Ἐγὼ οὐδέποτε νὰ χαιρετῶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς γνωριμίας μου. »

Μαχαιροβγάλτης τις ἀναγνωρίσας ἀμαξηλάτην κατὰ τοῦ ὁποίου εἶχε παράπονα, ἐπετέθη κατ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἐγρονθοκοπᾶν. Ἐν τῇ ἀμάξῃ ἦτο Γασκῶνος τις, ὅστις ἐκβαλὼν τὴν κεφαλὴν τῆς θυρίδος, « Κύριε, εἶπεν, δὲν ἀρκεῖ νὰ κτυπᾶτε καλὰ, πρέπει νὰ κτυπᾶτε καὶ ὀλίγον ταχύτερον διότι τὸν πληρῶνω μὲ τὴν ὥρην. »

Εἰς ἐριδὰ τινα συμῄσαν ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ καθ' ἣν οὐδεὶς ἤκουε τὸν ἕτερον, ἐγεροθεὶς ὁ κύριος Μαιράν εἶπε· Προτείνω νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ὀμιλῶμεν συγχρόνως πλείοτεροι τῶν τεσσάρων.

Ἐφημέριός τις κατεφέρετο μετὰ πολλῆς αὐστηρότητος κατὰ τῶν ἐν τοῖς γάμοις εὐωχιῶν λέγων ὅτι εἶναι ἐφεύ-

ρσεις τοῦ Σατανᾶ. Κύριός τις τῷ παρετήρησεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς παρευρέθη ἐν τούτοις· εἰς τοὺς γάμους τῆς Κανᾶς καὶ ὅτι μάλιστα τότε ἔκαμε καὶ τὸ πρῶτον θαῦμά του πρὸς ἐπαύξεισιν τῆς εὐθυμίας. Ὁ ἐφημέριος στενοχωρημένος ἀπεκρίθη μουρμουριστὰ ἅ Μὰ τὴν ἀληθειαν δὲν ἦτον τὸ καλῆτερον ἀφ' ὅσα ἔκαμε. »

Περίφημὸς τις λαίμαργος ἦτο υἱοψῆ. Μίαν ἡμέραν εὐρισκόμενος εἰς μέγα γυῦμα ἠρώτησε κρυφίως τὸν ὑπηρετὴν του « ἔφαγα ἀπὸ ὄλα; »

Ὁ Ἐκλούζιος ἐξηγεῖται ὅτι, νέος ἔτι καὶ πτωχὸς ὢν, κατάρθρωσε νὰ λάβῃ θέσιν ὀδοντοῖατροῦ παρὰ τῷ βασιλεῖ Στανισλάφ ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς οὗτος ἔχασε τὸν τελευταῖον ὀδόντα του.

Εὐφυῆς τις κύριος ἔλεγε ποτε· εἰάν ἐγνώριζα τόπον, εἰς ὃν νὰ μὴν ἀποθνήσκῃ κανεὶς ποτε, ἐξάπαντος ἐκεῖ θὰ ἐπήγαινα νὰ τελειώσω τὰς ἡμέρας μου.

Ὁ Ἀρλεκίνος προσκαλούμενος νὰ διηγθῆ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του ἀπεκρίνετο! 'Απαλλάξατέ με, σὰς παρακαλῶ, αὐτῆς τῆς διηγήσεως· ὁ καυμένος ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν λύπην του βλέπων ὅτι ἐκρεμάθη. »

Κύριός τις, προκειμένου λόγου περὶ Καπουκίνου καταβροχθισθέντος ὑπὸ λύκων, εἶπε· « Πρέπει νὰ ἦναι πολὺ τρομερὸν πρᾶγμα ἡ πείνα· οἱ λύκοι νὰ φάγουν Καπουκίνα! »

Νορμανδός τις ὑπεστήριξε μεθ' ὄρκου ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὅτι δὲν ἔλαβε παρακαταθήκην, ἥτις τοῦ ἐνεπιστεύθη. Οἱ ἀντίδικοι, καλῶς ὀπλισθέντες τὸν ἐπέτυχον εἰς ἀπόκεντρον τόπον, καὶ φαίνεται ὅτι δὲν εἶχον σκοπὸν νὰ περιορισθῶσι μόνον εἰς ὕβρεις. Ὁ ἐπίορκος φοδούμενος τὰς συνεπειὰς

τῆς συναπαντήσεως, ἰδοὺ πῶς ἐδικαιολογήθη: α Μεταξὺ
μας δὲν ἀρνοῦμαι καθόλου τὴν παρακαταθήκην. Ἄλλὰ τις
ἢ ἀνάγκη σὰς παρακαλῶ, νὰ γνωρίζουν οἱ κριταὶ τὰ μυ-
στικὰ μας;

Εἰς καιρὸν, καθ' ὃν αἱ ὑπουργικαὶ μεταβολαὶ ἦσαν συχναὶ
ἐν Γαλλίᾳ, ἀστειός τις, δάκις, ἐξήρχετο ἔλεγεν εἰς τὸν θυ-
ρῶν του· α Ἐάν κατὰ τύχην ἔλθουν νὰ μὲ ζητήσουν διὰ
νὰ γίνω ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θὰ μὲ εὔρουν εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ τάδε ὦ.

Γνωστός τις ἄσματος ἤλθε μίαν ἡμέραν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
Λαβόρδου, τραπεζίτου τῆς αὐλῆς καὶ τῷ εἶπε α Κύριε θὰ
ἐκπλαγῆτε βεβαίως πολὺ, πῶς, ἐνῶ δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ
σὰς γνωρίζω, ἔρχομαι νὰ δανειθῶ παρ' ὑμῶν ἑκατὸν Λου-
δοβίκια α Κύριε ἀπαντᾷ ὁ τραπεζίτης, μελλετέ νὰ ἐκπλα-
γῆτε ὑμεῖς πολὺ περισσότερον, πῶς ἐγὼ, ἔχων τὴν τιμὴν
νὰ σὰς γνωρίζω, σὰς τὰ δανερίζω.

α Φορεῖτε πένθος; — Ὄχι, εἶμαι μὲ τὸ ἐνδυμα τὸ
ὁποῖον σήμερον ἐφόρουν εἰς τὴν κηδείαν τῆς γυναικὸς μου.

Ἀχρεῖος τις χρωματιστῆς, ἐπιθυμῶν νὰ νομιθῆ ζωγράφ-
φος, ἐπανελάμβανε συν:χῶς ὅτι θεὸς φέρη ἀνθρώπου; νὰ ἀ-
σπρίσουν τὴν ὄροφὴν τῆς αἰθούρας του, καὶ ἔπειτα θὰ
τὴν ζωγραφίσῃ. Κύριός τις τῷ εἶπε· α δὲν θὰ ἦ:ον καλ-
λίτερον πρῶτον νὰ τὴν ζωγραφίσετε καὶ ὕστερον νὰ τὴν
ἀσπρίσουν, ἢ ἄλλοι νὰ τὴν ζωγραφίσουν καὶ ὑμεῖς νὰ τὴν
ἀσπρίσετε; ὦ

Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀμιένης Δελαμόν, ἀνὴρ ἀστειότατος
προσεκάλεσέ ποτε ἀμαθῆ τινα κουρέα νὰ τὸν ξυρίσῃ. Ἄφοῦ
ὁ κουρέυς ἐτελείωσε τὸ ἔργον του τὸν ἐπλήρωσε πλουσιο-

παρόχως. Παρατηρήσας ὁμοως μετὰ ταῦτα ὅτι τὸν κατέ-
κοψε α Φίλε μου τῷ λέγει, δίδων εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλο ἀρ-
γύριον. σὰς ἐπλήρωσα μόνον τὰ ξυριστικά. Ἰδοὺ καὶ διὰ τὴν
ἀφαίμαξιν.»

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἀνεφέρομεν πρό τινος χρόνου ὅτι ὁ ἐν Μιτυλήνῃ Ἀγγλι-
κὸς ὑποπρόξενος Κ. Νεύτων ἀνεκάλυψεν περιηγούμενος εἰς
τὸν τόπον τῆς ἀρχαίας Ἀλικαρνατοῦ (τοῦ σημερινοῦ Βου-
δρουμίου), ἀντικρὺ τῆς Ῥόδου, τὰ εἰρηπια μεγάλου κτιρίου,
τὸ ὁποῖον ἀπεδείχθη σχεδὸν ὅτι εἶναι τὸ μνημεῖον, ὅπερ ἡ βυ-
σσίλισσα Ἀρτεμισία ἀνήγειρεν εἰς τὴν μνήμην τοῦ συζύγου
αὐτῆς Μιυσιώλου, βασιλέως τῆς Καρίας.

Εἰς τῶν ἀξιωματικῶν τῆς γαλλικῆς φρεγάτας. Π ο μ ῶ-
νης, ἐπισκεφθεὶς μετὰ ταῦτα τὸν τόπον, ἔγραψε πρὸς τὸν
Μηνύτορα τοῦ Γαλλικοῦ Στόλου περὶ τοῦ περιφύμου τού-
του μνημείου, ἐνὸς τῶν ἐπτὰ θηζυμάτων τῆς ἀρχιότητος,
τὰ ἐξῆς:

α Ἄμα ἐρθάσαμεν εἰς Ἀλικαρνασσὸν, λέγει ἡ ἐπιστολὴ,
ὁ Κ. Ναύτων, ὅστις μᾶς περιέμενεν εἰς τὴν ἀποβάθραν,
μᾶς ἐπρότεινε νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἀμέτῳ ἐν τῷ μέτῳ τῶν ἐ-
ρειπιῶν τοῦ τάφου ἵνα ἀπέχουσι βολὴν πυροβόλου ἀπὸ
τὴν παραλίαν. Κατὰ πρῶτον μᾶς ἐδείξε τὸ τεῖχος τοῦ
περιβόλου, ὅπερ ἀνεκαλύφθη μετὰ μεγίστων κόπων, καὶ σχε-
δὸν ὑπάρχει ὡς περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Πλινίου. Μέρος τοῦ
τείχους ἀβλαβὲς καὶ κατεσκευασμένον ἀπὸ μάρμαρα ὀρθο-
γωνίως τεθειμένα εἴλκυσε πρὸ πάντων τὴν προσοχὴν ἡμῶν.

α Κατέβημεν ἀκολούθως εἰς τοὺς θόλους ἢ τὰ ὑπόγεια,
ἐφ' ὧν ἐπέκειτο ἄλλοτε ἡ ὑπερμεγέθης πυραμὶς τοῦ Μα-
λείου. Τὰ ὑπόγεια ταῦτα ὁμοιάζουσι κατὰ τι πρὸς τὰ τοῦ
τάφου τοῦ βασιλέως Σαλμανάσαρ ἐν Σιγῶνι. Ἐν τοῖς μνη-

μείοις ἐκεῖνοις ἐνεῦρεν ὁ Κ. Νεύτων δύο ὥραϊα ἀλαβάστρινά ἀγγεῖα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Μέγας Βασιλεὺς Ξέρξης» ταῦτα προήρχοντο ὡς λέγεται ἀπὸ δῶρημα, ὅπερ ὁ Βασιλεὺς Ξέρξης μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν προσέφερε, τῇ βασιλίδι Ἀρτεμισίᾳ, ἣτις ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ναυμαχίαν ταύτην. Ἡ δευτέρα Ἀρτεμισία ἐβασίλευσεν ἑκατὸν εἴκοσιν ἔτη μετὰ τὸν πόλεμον ἐκεῖνον. καὶ συνῆψε κατὰ τὴν τότε συνῆθειαν ὅλα τὰ πολύτιμα σκεύη τῆς οἰκογενείας της εἰς τὸν τάφον τοῦ βασιλέως. Ἐξελθόντες τῶν ὑπογείων, εὐρέθημεν ἐν τῷ μέσῳ συντριμμάτων μαρμάρων παντὸς εἴδους, κίωνων ἰωνικῶν, ἀνχγλύφων, κτλ.

α Κατὰ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς. τὸ πρώτιστον μέρος τοῦ μνημείου ἦν παμμεγέθης πυρραμὶς τετράγωνος ἐπὶ πολλῶν κίωνων ἐρειδομένη, καὶ ἐπὶ κερατῆς τῆς ὁποίας ἐφαίνετο τέθριππον ὑπὸ τοῦ Μχυσώλου ὀδηγούμενον. Πυρραμὶς, τέθριππον καὶ κίονες κατέπεσον φύρδην μίγδην, καὶ μετὰ πολλοῦ ἀγῶνας ὁ Κ. Νεύτων ἐπέτυχεν ἀνακαλύψῃ κολοσσαῖον μαρμάρινον ἵππον, ὅστις ἀπετέλει βεβαίως μέρος τοῦ τεθρίππου, καὶ ἡρωϊκόν τι πρόσωπον, ὅπερ ἦν ἀναμφιλέκτως τὸ τοῦ βασιλέως.

Ὁ εὐρεθεὶς μαρμάρινος ἵππος ἐπιβίβισθη ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου Γοργόνος, ὅπερ πρὸ ἐπτά μηνῶν σταθμεύει αὐτόθι. Εἰς λοχαγὸς καὶ ἐν τμημα μηχανικοῦ ἐναγχολοῦνται δραστηρίως εἰς τὰς ἀνακαλύψεις ταύτας, δι' ἃς ἐργάζονται 100 ἄνδρες ἐντόπιοι. Περὶ τὰ 200 κιβώτια, πλήρη ἀρχαίων ἀνχγλύφων, ἐστάλησαν εἰς Ἀγγλίαν.

(Ἀμάλθεια).